

Detaljplan för Björkebacken etapp III och IV

Behovsbedömning

Dnr PLAN.2017.22

Upprättad 2019-04-05

Sektor samhällsbyggnad

Undersökning om betydande miljöpåverkan enligt 6 kap 6 § miljöbalken

FÖRSLAG

Genomförandet av planförslaget bedöms inte medföra någon betydande miljöpåverkan varför något behov av en strategisk miljöbedömning inte föreligger.

BEHOVSBEDÖMNING AV PLANER

Den process som tidigare kallades behovsbedömning benämns numera som undersökning i och med ett nytt 6 kap i miljöbalken den 1 jan 2018.

Enligt miljöbalken 6 kap 5 § ska kommunen som upprättar eller ändrar en plan eller ett program undersöka om genomförandet av planen, ändringen eller programmet kan antas medföra betydande miljöpåverkan och om en strategisk miljöbedömning ska göras. Under processen för strategisk miljöbedömning arbetas en miljökonsekvensbeskrivning (mkb) fram.

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

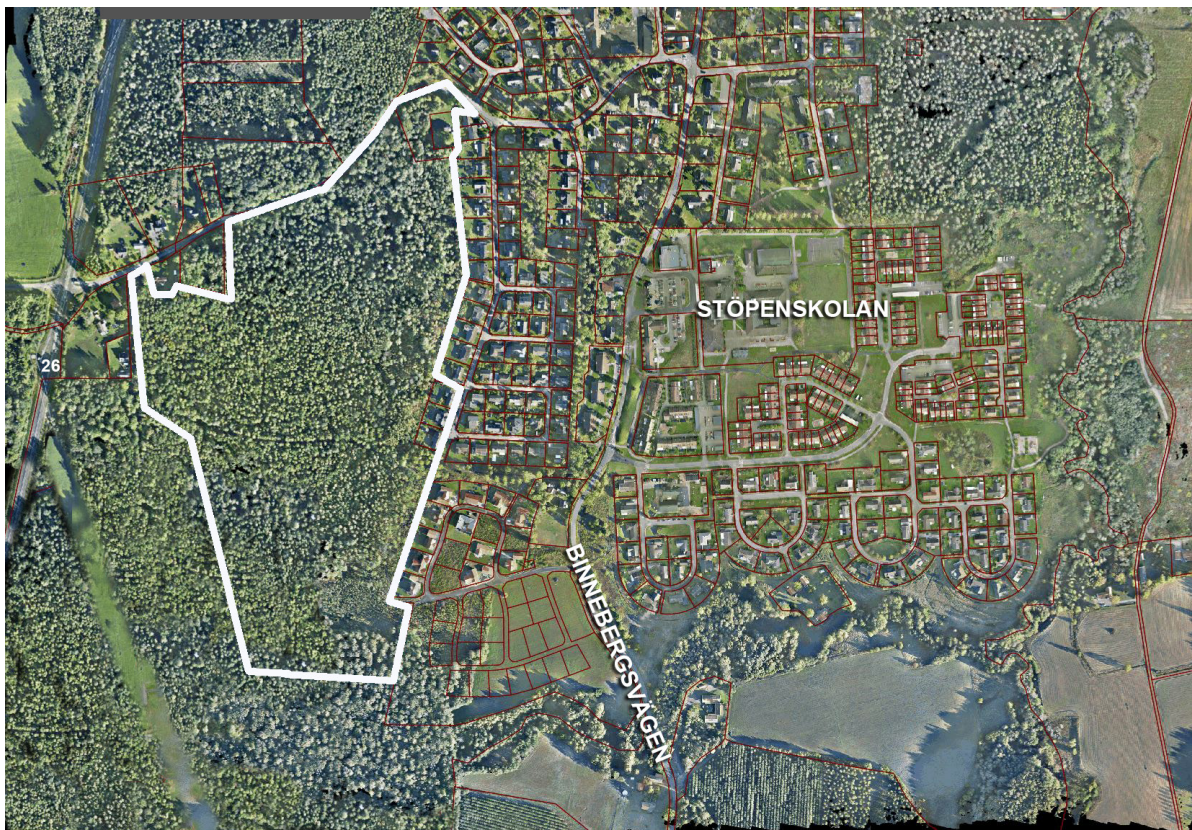
Planens syfte är att möjliggöra en byggnation i naturnära läge för ca 130 bostäder och en förskola för ca 160 barn.

Planen innehåller en tredje och en fjärde etapp av en större utbyggnad av Björkebackenområdet. Befintlig service och infrastruktur kan nyttjas och får förstärkt underlag. Planen kan byggas ut i två etapper oberoende av varandra. Båda etapperna har samma genomförandetid.

Planförslaget möjliggör för en blandad bostadsbebyggelse friliggande villabebyggelse, parhus, radhus, kedjehus och flerbostadshus för att erbjuda många typer av hushåll möjlighet att bosätta sig i Stöpen.

Flerbostadshusen tillåts bli högst 3 våningar övrig bostadsbebyggelse kan som högst bli 2 våningar. En byggnation av förskola kommer även möjliggöras i högst 2 våningar. Planen möjliggör en byggnation av mellan 125- 132 bostäder.

Planområdets kuperade terräng med sluttning mot öst har påverkat planförslagets utformning. Så långt det är

Ortofoto med avgränsning av planområdet.

möjligt följer lokalgatorna och tomterna terrängen. Vilket är betydelsefullt för att undvika, så långt det går, branta lutningar på gator. Ytterligare har en bra anslutning mellan gata och tomt velat fås.

Bebyggelsestrukturen följer huvudsakligen landskapet. I vissa delar i planen är terrängen så kuperad att byggnation ska ske med sutteränghus, vilket regleras i planen. Stor vikt har lagts vid att skapa ett område med god kontakt till naturen både visuellt och fysiskt. Därför har naturmark sparats mellan bostadskvarteren. Många av bostadstomterna kommer få en sida vänd mot natur- eller parkmark.

Inom planområdet finns fyra befintliga villatomter som tas med i plan för att inte det ska finnas några enstaka tomter planlösa i ett planlagt område. Fastighetsägaren till Säter 6:2 vill dessutom utöka sin fastighet för att tillfart till villan och garage ska hamna på privat mark istället för kommunensmark. Möjligheterna för det har studerats vid upprättandet av detaljplanen. Inte minst med hänsyn till dagvattnet och 100-årsregn med anledning av att fastigheten ligger lågt i marknivå. Skövde kommun bedömer att det är möjligt enligt resultatet från dagvattenutredning och hydrogeologiska utredningen som gjorts (Norconsult 2019-03-08)

Detaljplanarbetet sker med utgångspunkt från reglerna i plan- och bygglagen (PBL 2010:900) i dess lydelse efter januari 2015. Detaljplanen handläggs med utökad planförfarande.

I översiktsplanen ÖP 2025, antagen av kommunfullmäktige 2012-06-18, har Björkebacken pekats ut som lämpligt område för nya bostäder i Stöpen. I detaljplaneförslaget har området för ny bebyggelse utökats något .

Planområdets södra del, etapp 4 ingår i planprogrammet för Björkebacken godkänt av byggnadsnämnden den 19 april 2006 § 86. Området föreslås att byggas med bostäder.

PLANEN

Planområdet är beläget i Stöpen på Norbillings östra sluttning, ca 10 km från Skövde centrum.

Planområdet angränsas i norr av Sättersvägen , i öster av villakvarter, i söder och väster av Stöpens

motionsspår. Planområdet omfattar en total area av ca 27 ha och består huvudsakligen av del av fastigheten Stångesäter 2:1, som ägs av Skövde kommun och är obebyggd. Andra fastigheter som ingår i planen är Säter 6:1, Säter 6:2, Säter 5:1 Stångesäter 2:49, Stångesäter 4:2, Stångesäter 2:50, Stångesäter 2:51, Stångesäter 3:1, Stångesäter 3:2.

Planen innehåller en tredje och en fjärde etapp av en större utbyggnad av Björkebackenområdet. Etapp fyra ansluts via Binnebergsvägen via Björkebacksvägen och etapp tre ansluts via Sättersvägen. De två etapperna delas av det befintliga gång- och cykelstråket som sträcker i väst-östlig riktning. Det är ingen väg mellan etapperna för att undvika smittrafik och biltrafik över befintligt gång- och cykelstråk.

Planområdet är en del av en större utbyggnad av Björkebacken där den andra etappen snart är färdigbyggd. I Stöpen är det störst efterfrågan på villatomter men det finns även behov av andra upplåtelseformer. Planen möjliggör därför en byggnation av parhus, radhus, och flerbostadshus. Flerbostadshus kan som högst bli tre våningar, övrig bebyggelse kan bli högst två våningar. Hur gata och tomt ska anpassa till rådande terräng har studerats.

Planen möjliggör en byggnation av en förskola för ca 160 barn med in- och utfart från Sättersvägen. En mindre del av förskoletomten kommer att hamna inom 150 meter från väg 26 som är en farligt godsled.

Det befintliga belysta gång- och cykelstråket som går genom planområdet har varit viktig att behålla. Det används av Stöpenborna för att ta sig till motionsspåren och utegymmet.

Planområdet har god tillgång till gång- och cykel-förbindelser.

Området ligger i ett naturnära läge i anslutning till Stöpens motionsspår. Det naturnära läget har tagits till vara på både visuellt och fysiskt för att skapa attraktiv boendemiljö i natur- och lantligt läge. Bland annat sparas natur, en grönkil, mellan bostadskvarteren. Grönkilen som sparas mellan bostadstomterna är ihoplänkad till omgivande skogsmark.

Planförslaget innebär att naturmark kommer att behöva att tas i anspråk. Hänsyn har tagits till naturinventering som har gjorts för området. De högsta

naturvärdena finns i nordöst och i söder. Den nordöstra delen lämnas fri från bebyggelse. Den södra delen kommer delvis att beröras av bebyggelse. Bebyggelsen har planlagt så tillräckligt med avstånd till nyckelbiotopen kan uppnås. Miljön närmast Garpångebäcken lämnas också fri från bebyggelse.

Planförslaget innebär att ingrepp kommer ske i fornlämningen som upptäcktes under planens upprättande. Fornlämningen består av ca 200 stenrösen. Ansökan om ingrepp i fornlämning har lämnats in till länsstyrelsen.

Kopplingar har förstärkts till Stöpens motionspår och befintlig gång- och cykelstråk, målpunkter så som Stöpens centrum, busshållsplatser, angränsande bostadsbebyggelse mm

PLATSEN

Planområdet sluttar från väster mot öster och består av skog av varierande ålder och trädslagsammansättning.

Planområdet berörs inte av riksintressen, Natura 2000-områden eller naturreservat. Området ligger inte inom något vattenskyddsområde. Berörs inte av något strandskydd.

Enligt den geotekniska utredningen (Bohusgeo, 2018-11-07) utgörs marken av normalradonmark men att områden med högradonmark förekommer lokalt. Rekommendationen är därmed att ytterligare mätningar bör utföras i läget för varje enskild byggnad. Området utgörs av naturmark och markföroreningar bedöms inte förekomma.

Södra delen av planområdet är upptagen i det kommunala naturvårdsprogrammet (1998), 6707 Lövskog sydväst om Stöpen. Där bedöms området ha höga naturvärden (klass II). Detta område sammanfaller i huvudsak med kommunens lövskogsinventering (1991), Lövskogar mellan Stöpen och 26 nr 159.

Vid framtagandet av detaljplaneförslaget har en naturvärdesinventering, vad gäller biologisk mångfald, utförts av Pro Natura (augusti 2018).

Större delen planområdet har bedömts ha så låga naturvärden att det inte motiverar avgränsning som naturvärdesobjekt. Denna delen täcks en förhållandevis ung björkskog med stort inslag av ek och spridda gamla tallar på stenig, näringsmässigt

ganska mager mark. Det är sju naturvärdesobjekt som har identifierats och som berör planområdet.

Ädellövsskogen i söder naturvärdesobjekt 6, är det viktigaste området vad gäller biologisk mångfald och har *naturvärdesklass 2 (högt naturvärde)*. Skälen för detta är förekomsten av tämligen gamla träd, gott om död ved, framför allt klenved, mycket näringsrik mark, förekomst av en rad naturvårdsarter och Garpångebäcken som emellertid är utanför planområdet men väl inne i naturvärdesobjektet. Naturvärdesobjektet är relativt stort och de största värdena finns runt och närmast Garpångebäcken. Inom objektet finns en ca 1,3 ha nyckelbiotop med biotopen Hasselund med ek som dominerade trädslag.

Kommunekologen har dessutom inventeras särskilt skyddsvärda träd inom naturvärdesobjektet, som sparats.

Vid planutformningen har det varit viktigt att ta hänsyn till de värden som finns inom naturvärdesobjektet. Dels genom att och ta så lite mark som möjligt i anspråk, lämna miljön närmast Garpångebäcken fri från exploatering/bostadsbebyggelse och se till att bebyggelse inte kommer för nära nyckelbiotopen i söder.

Naturvärdesobjekt 1, 2 och 7 som finns i norr och i väster har *naturvärdesklass 4 (visst naturvärde)* vilket är lägst tas helt i anspråk i norr och till viss del i väster.

Naturvärdesobjekt 3, 4 och 5 har *naturvärdesklass 3 (påtagligt naturvärde)* och finns i nordöst och i sydväst. Det nordöstra delen består av sumpskog och har i stort sett lämnats fri från bebyggelse. I området går diken. De sydvästra delen har så långt som möjligt lämnats fri från bebyggelse.

Naturvärdesinventeringen har genomförts enligt den nya standarden för naturvärdesinventeringar (NVI) SS 199000:2014. Inventeringen läggs som bilaga till planhandlingarna.

Dialog har förts med kommunekologen kring utformningen av planförslaget och avvägningen som gjorts. Kommunekologen har hittat fyra särskilt skyddsvärda träd, som skyddas i plan.

Planområdet berörs av ett fornlämningsområde.

Vid upprättandet av detaljplaneförslaget hittades flera stenrösen. Länsstyrelsen beslutade 2018-07-04 om arkeologisk utredning steg 1. Då framkom ett sammanhängande område med ca 200 stycken röjningsrösen. Mot bakgrund av studier av kartmaterial ses det mycket möjligt att röjningsrösen är resultat av jordbruk, det kan delvis vara odlingsrösen, men också spår av röjning i ängsmark. Lämningarna beaktas som äldre än 1850 och betraktas som fornlämning. Länsstyrelsen skriver i sitt meddelande att de anser att området i första hand bör stanna vid de ingrepp som har gjorts vid motionsspårens tillkommande.

I planförslaget tas den norra och östra delen av fornlämningsområdet i anspråk. Den norra delen består av något flackare mark och ligger strategiskt väl nära Sättersvägen vilket är bra förutsättningar för att skapa en förskoletomt och bostadstomter med god tillgänglighet. Den östra delen av fornlämningsområdet tas i anspråk för att kunna spara naturmark mellan bostadskvarteren. I förslaget har det dessutom varit viktigt att ta hänsyn till den kuperade terrängen och få en bebyggelsestruktur som följer höjdkurvorna.

Skövde kommun har lämna in en ansökan om ingrepp i fornlämning till Länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

Väg 26, som är en farligt-gods led går väster om planområdet. En mindre del av planområdet är beläget inom 150 meter från vägen. Nivåskillnaden är ca 1 meter mellan väg 26 och berörd kvartersmark. Vid planutformningen har hänsyn tagits till närheten av väg 26. Den del av förskoletomten som berörs har kryssmarkerats, där är det lämpligt att parkering, varutransporter och soprum är beläget. Skyddsbestämmelser har lagts in både för kvartersmarken för bostäder och förskola som ligger inom 150 meter från farligt-gods led. Mellan väg 26 och planområdet finns befintliga villatomter. Djupa diken finns utmed väg 26.

Vid utbyggnad av etapp I i björkebacksområdet blev det problem med dagvattnet och högt grundvatten. En dagvatten- och hydrogeologisk utredning har tagits fram av Norconsult (2019-03-08) för studera dagvattenförhållandena inom områden och vad en exploatering skulle innebära. Det är möjligt att bygga inom planområdet. Utredningen visar både befintlig dagvattenhantering, framtida dagvattenflöden och lösning på hur dagvatten hanteras med

föreslagen bebyggelsestruktur. Översvämningrisk och skyfall har också studerats.

Lokalt omhändertagande av dagvatten är inte lämpligt. Dagvattnet kommer tas om hand i dagvattenledning, diken och dagvattendammar. Plushöjd sätts på gator för att avleda vattnet vid skyfall. Där det finns lågpunkter och risk för översvämning har bebyggelse undvikits eller så har kvartersmarken prickats..

I det hydrogeologiska utredningen har grundvattnet studerats med anledning av

Väster om planområdet finns kraftledningar. Avståndet är som kortast 145 meter från mittenpunkt mellan ledningarna till kvartersmark för bostäder och förskola. I beräkningarna för planområdet går det att se att den magnetiska flödestäthetskurvan börjar plana ut vid 0,2 mikrottesla. Det sker 60 meter från mittpunkten mellan ledningarna.

En geoteknisk utredning har utförts av Bohusgeo AB (2018-11-07).

Rikvärdena för trafikbuller klaras enligt trafikbullerutredningen (Akustikverkstan 2019-02-13. Det gäller både för bostäder och för förskoletomt.

Väster om planområdet har vattenfall två stycken luftledningar vardera på 130 kV som går parallellt. Vattenfall har 2018-06-16 beräknat magnetfältet på dessa ledningar. Beräkningen på magnetfältet är baserat på uppmätta strömmar mellan 2016-06-16 och 2018-06-16.

Planområdet kommer ingå i verksamhetsområde för vatten- och avlopp.

PÅVERKAN

Planförslaget innebär att skogsmark tas i anspråk för bostäder och förskola. En naturvärdesinventering har genomförts för att utreda vilka naturvärden som finns i området.

Stads- och landskapsbilden påverkas av den nya markanvändningen. Bebyggelsestrukturen har anpassats till den kuperade terrängen.

Förslaget innebär ingrepp i fornlämningsområdet som består av flera stenrösen. Ansökan skickas in till länsstyrelsen.

Planområdet angränsar i väster till ett betydelsefullt rekreativområde för Stöpen med motions-spår och utegym. Förslaget stärker kopplingarna dit.

Trafiken kommer att öka till området när den kommunala förskolan flyttas till etapp 3, vid Sättersvägen. Trafiken utmed Sättersvägen bedöms öka marginellt. Det finns goda möjligheter att ta sig till förskolan och övriga delar av planområdet utan bil. Från förskolan är det inte långt till busshållplatsen utmed väg 26. Där stannar direktbussen Mariestad-Skövde.

Gällande miljö kvalitetsnormer bedöms inte överskrida för planområdet.

SAMLAD BEDÖMNING/ STÄLLNINGSTAGANDE

Med stöd av ovan görs bedömningen att planen och dess genomförande inte kan antas medföra någon betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning enligt miljöbalken 6 kap 3 §, innehållande en miljökonsekvensbeskrivning, behöver därför inte göras.

Behovsbedömningen grundas på följande

- I ÖP 2025 pekas Björkebacken ut som ett område för Stöpen att växa. Det finns planprogram för del av planområdet som pekar ut området för bostäder..
- Det finns höga naturvärden inom området. En naturvärdesinventering har tagits fram med anledning av det. Planförslaget har tagit hänsyn till resultatet till denna. Skövde kommuns kommunekolog har också varit delaktig i och framtagandet av planförslaget.
- En dagvattenutredning och hydrogeologisk utredning visar på hur dagvattnet ska tas om hand och fördröjas. Grundvattenförekomsterna bedöms inte påverkas negativt.
- Genomförandet bedöms inte innebära några risker för människors hälsa.
- Miljö kvalitetsnormerna bedöms inte att överskridas.
- Den direkta eller indirekta inverkan på den omgivande miljön (mark, vatten, luft, vegetation mm) bedöms inte innebära betydande miljöpåverkan.

SAMRÅD MED LÄNSSTYRELSEN

Samrådska ske med Länsstyrelsen i Västra götaland senast under samrådstiden för planen.

Sektor samhällsbyggnad 2019-04-05

Unnar Kristmannsson
Planchef

Anna Olsson
Planarkitekt

SKÖVDE

Sektor samhällsbyggnad

Postadress 541 83 SKÖVDE Telefon 0500-49 80 00 Hemsida www.skovde.se